

Alpina framsteg Svenskar är på gång

Ungefär så här sa Mick Fowler i Stockholm hösten 2009: "Vi som gör nya turer har mer utrymme, när den stora mängden klättrare blir guidade upp på de stora bergen."

Baksidan med medialt exponerade äventyrare verkar Sverige helst vilja sopa under mattan, trots att de tex fått frukosten förberedd, placerats i andras fullt utrustade tält (inkl enda oövakade syrgas) för att lämna stanken av bajs efter sig, gått i tiotals fotspår med "personlig" sherpa, längs av andra uppsatta fasta rep och fått syrgasstrycket justerat av sherpa, eller köpt sig en biljett som passagerare på kommersiella expeditioner.

I SVT2 i programmet "Vetenskapens värld" 7 februari uttalade en amerikansk försökskanin sig (min översättning): "När en auktoritet (ledare) uttalar sig och påtar sig ansvaret, då förlorar man lätt sin moraliska kompass." Allmänheten och klättrare har ofta suttit i auditoriet och lyssnat till vad som upplevts som en auktoritet på podiet.

Flertalet i Sverige saknar egen erfarenhet eller personliga referenser vad gäller syrgas- och bärarfri verksamhet på hög höjd, varför de varit begränsade i möjligheten att se den mer eller mindre snedvridna informationen. Som Steve House uttrycker sig: "Sport has rules, climbing has ethics".

Den ende svensken som utan sällskap av sherpas har burit sin egen syrgas från sista lägret och till toppen av Mt Everest är Mikael Reuterswärd, i en tid då mängden fasta rep på "South Col"-leden var avsevärt mindre än efter 1991. (1986 ägde den första kommersiella expedition rum, den nästa var 1991 eller -92.) Självfallet fick Reuterswärd och Oskar Kihlberg liten uppmärksamhet i klätterpressen efter att utvecklingen på Everest kulminerade på 80-talet med fyra sherpa-/syrgasfria bestigningar, varav tre var nyturen och två i alpin stil.

Den största kvinnliga syrgasfria prestation på Everest är möjligen Alison Hargreaves via Nordryggen 1995. Hon bar all utrustning själv, varför prestationen betraktas som "unsupported". Men hon var självfallet guidad av en okänd mängd av fasta rep och fotspår som visade vägen.

Nordryggen blev - tycker jag - definitivt "yak-trail" 1996, vilket illustrerades väl med David Sharps öde.

Oavsett vem personen är, ska dennes prestation bedömas utifrån likvärdiga kriterier. Om prestationen 1990 på Everest, skäms jag för min uppfattning i tiden från Muztagh Tower-expeditionen tills 2001.

Sedan drygt 20 år tillbaka har jag varit inspirerad av internationella prestationer och följdaktligen fått en växande insikt om den internationella utvecklingen. Det är en fröjd att få läsa Climb. Det mesta däri står som kontrast till de idrottsligt bleka prestationer, som svensk media presenterar.

Jag citerar en rad från ledaren "Splendid isolation" i Climb no 72: "In this month's Climb, the quest for vertical isolation is evident in all its disparate glory at every level of the sport."

Expeditionskommittén (numera Alpinkom) har givit medlemmarna möjlighet ta del av den självständiga utvecklingen som Doug Scott, Silvo Karo, Marko Prezelj och Mick Fowler åstadkommit, genom att med klubbar runt om i landet arrangera föredrag med dessa.

Det våras. I skrivande stund repeterade den tekniskt kapabla Magnus Ericsson med Thomas Meling självständigt Nordpelaren på Fitz Roy via varianterna Mate y Porro/Gringos Perdidos och den stora italienaren Renato Cassarotto led Goretta-pelarens övre del, en utveckling av Daniel Bidner och Mikael Hellbergs prestation tjugo år tillbaka. Kapaciteterna Erik Massih och David Fält var på väg mot ett försök på leden Supercanaleta, som dock inte var i kondition. Istället gjorde de ett försök på Kearney-Knight på Fitz Nordpelare via Pendulorama i perfekta förhållanden. Fält blev dock sjuk och paret firade av efter en dag och en natt på berget. (Varianten går från väst och ger mycket mer klippklättring och undviker den i varma förhållanden tämligen otrevliga couloiren från östsidan som vanligtvis används som approach.)

Massih och Oskar Alexandersson har planerat försöka att helt friklättra en mycket svår teknisk tur på Nameless Tower kommande sommar, vilket - ifall de lyckas - får internationell uppmärksamhet. Ericsson kan vara på gång med nyturens försök i Karakorum. Jag gläds.

Rafael Jensen, 8 februari 2011

Ericsson och Meling lyckades på Fitz Roy

Under 3 dagar i början av februari klättrade Magnus Ericsson och Thomas Meling upp för nordpelaren på Fitz Roy och ned på andra sidan. Det var Magnus andra försök på denna tur i Patagonien (se BS #146).

På grund av förhållandena på berget valde de dock en annan linje denna gång som är tekniskt svårare men säkrare. Totalt 35 långa replängder, ca 1200 meter. 25 av dessa mellan 6b och 6c+. Cruxet som kommer nära toppen, 7a, var isigt och klättrades tekniskt.

På bilden klättrar Thomas Meling replängd 8 eller 10. Foto: Magnus Ericsson.